

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 149/25

2025 m. gruodžio 2 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-34/24 | *Stichting Right to Consumer Justice* ir *Stichting App Stores Claims*

Nyderlandų teismai turi jurisdikciją nagrinėti atstovaujamąjį ieškinį dėl tariamai antikonkurencinio *Apple* elgesio, susijusio su Nyderlandų rinkai skirta jos *App Store* parduotuve

Apple ima komisinį mokestį nuo trečiųjų šalių programėlių, parduodamų jos *App Store*, pardavimo kainos. Du Nyderlandų fondai, ginantys kolektyvinius visų neidentifikuotų, bet identifikuojamų *Apple* įrenginių naudotojų interesus, mano, kad šie komisiniai mokesčiai yra pernelyg dideli ir kad jų naudotojai patiria žalą. *Apple* antikonkurencinius veiksmus jie apskundė Nyderlandų teismuose. *Apple* savo ruožtu ginčija Nyderlandų teismo jurisdikciją, nes žalą tariamai sukėlęs įvykis neįvyko Nyderlanduose ir konkrečiai Amsterdame. Nagrinėdamas šį klausimą, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad minėta *App Store* yra specialiai sukurta Nyderlandų rinkai. Taigi, žala, tariamai patirta perkant šioje virtualioje erdvėje, gali atsirasti šioje teritorijoje, neatsižvelgiant į tai, kur pirkimo momentu yra atitinkami naudotojai. Vadinas, Nyderlandų teismas turi tarptautinę ir teritorinę jurisdikciją.

Apple gaminami iPhone ir iPad veikia su šiuose įrenginiuose iš anksto įdiegta operacine sistema *iOS*. Programėlės šiems įrenginiams gali būti perkamos *App Store* – *Apple* valdomoje interneto parduotuvėje, kuri visada yra įdiegta šiuose įrenginiuose. *App Store* siūlo įsigyti nemokamas ir mokamas programėles, jos įvairiose šalyse gali skirtis ir jas kuria *Apple* arba trečiosios šalys (vadinamieji kūrėjai). Norėdami parduoti savo programėles *App Store*, kūrėjai turi sudaryti sutartį su *Apple*. Šių programėlių pardavimo kaina nustatoma pagal *Apple* parengtą kainoraštį. Be to, *Apple*, nelygu atvejis, ima 15 arba 30 % dydžio komisinį mokestį nuo šios kainos.

Norėdami patekti į *App Store*, *Apple* įrenginių naudotojai pirmiausia turi susikurti paskyrą. Kai naudotojas turi *Apple* identifikatorių, kuriame kaip šalis ar regionas nurodyti Nyderlandai, jis automatiškai nukreipiamas į „interneto parduotuvę“, kuri yra specialiai sukurta tai šaliai. Nors naudotojas teoriškai gali pakeisti su jo paskyra susietą šalį, kad tai padarytų, jis turi sutikti laikytis naujų sąlygų ir turėti toje šalyje galiojančią mokėjimo priemonę.

Stichting Right to Consumer Justice ir *Stichting App Stores* yra pagal Nyderlandų teisę įsteigti fondai, kurių tikslas yra užtikrinti asmenų, nukentėjusių nuo *Apple* grupės neteisėtų veiksmų, interesus. Siekdami apginti kolektyvinius „griežtai apibrėžtos grupės“, kurią sudaro neidentifikuoti, bet identifikuojami asmenys, t. y. naudotojai, nesvarbu, ar jie yra vartotojai, ar verslininkai, kurie *App Store NL* įsigijo kūrėjų sukurtų programėlių, interesus, jie pareiškė du atstovaujamuosius ieškinius Amsterdame teisme. Ieškovai, be kita ko, tvirtina, kad *Apple* piktnaudžiauja dominuojančia padėtimi jos įrenginiams skirtų programėlių platinimo rinkoje. Tokie antikonkurenciniai veiksmai esą padarė žalą šių programėlių naudotojams.

Apple ginčija Nyderlandų teismo jurisdikciją nagrinėti šią bylą, nes žalą tariamai sukėlęs įvykis neįvyko Nyderlanduose ir konkrečiai Amsterdame. Papildomai *Apple* teigia, kad tas teismas gali turėti jurisdikciją tik ieškinių, susijusių su naudotojais, pirkusiais programėles Amsterdame *App Store NL*, atžvilgiu. Nyderlandų teismas nusprendė pateikti Teisingumo Teismui du klausimus dėl reglamento dėl teismų jurisdikcijos¹.

Šiandienos sprendime Teisingumo Teismas primena savo suformuotą jurisprudenciją, pagal kurią tame reglamente numatyta specialiosios jurisdikcijos taisyklė, leidžianti ieškovui pareikšti ieškinį vietos, kurioje įvyko ar gali įvykti žalą sukėlęs įvykis, teisme, turi būti aiškinama savarankiškai ir siaurai. Tai yra nukrypimas nuo bendrosios atsakovo gyvenamosios vietos teismų jurisdikcijos taisyklės.

Šiuo atveju minėta *App Store* yra specialiai sukurta Nyderlandų rinkai ir joje siūlant programėles naudotojams, turintiems su Nyderlandais susietą *Apple* identifikatorių, vartojama nyderlandų kalba, o kai kurios šios programėlės yra specialiai sukurtos šiai rinkai. Todėl, siekiant nustatyti žalos atsiradimo vietą, virtuali erdvė, kurią sudaro *App Store NL* ir kurioje buvo perkama, atitinka visą tos valstybės teritoriją. Taigi, įsigyjant šiuos produktus padaryta žala gali atsirasti toje teritorijoje, neatsižvelgiant į tai, kur pirkimo momentu yra atitinkami naudotojai.

Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas pažymėjo, kad toks žalos atsiradimo vietos apibrėžimas siekiant nustatyti jurisdikciją turintį teismą atitinka artumo ir nuspėjamumo bei tinkamo teisingumo vykdymo tikslus. Jei *App Store NL* yra specialiai skirta Nyderlandų rinkai, galima numatyti, kad ieškinys dėl atsakomybės už šioje platformoje atliktus pirkimus gali būti pareikštas bet kuriame dalykinę jurisdikciją turinčiame Nyderlandų teisme visų naudotojų, įsigijusių skaitmeninius produktus toje platformoje, atžvilgiu.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka](#), jeigu rengiama, nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Likite su mumis!

¹ 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) Nr. 1215/2012](#) dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo.